

El reviscolament de l'oposició

La facilitat amb que han estat aprovats alguns articles de l'Estatut de Catalunya a les Corts Constituents després de la darrera militarada havia fet creure que l'aferrissada oposició dels anticatalans havia estat vençuda o, quan menys, aturada. Els monàrquics, principals elements de l'impugnació, no donaven la cara per por de que llur joc fos posat al descobert i públicament se'ls acusés de sabotejar la República amb l'excusa de l'Estatut. Semblava com si, un cop descartats els «agraris», ningú més no havia de substituir-los en llur tasca negativa, car els veritables republicans un dia o altre havien de donar proves de llur capacitat comprensiva a l'enfront d'un problema de tan vital importància per a la pau del país. Havia d'arribar un moment que llancessin la bena que porten als ulls i veure que Catalunya autònoma seria el més fort baluard de la República i, si tinguessin sensibilitat, ara haurien copsat els efectes dels darrers esdeveniments. La realitat, però, no s'ajusta al que la gent equilibrada considera normal.

He escrit, sempre que d'aquest tema s'ha tractat, en sentit dubitatiu. Conec o em crec conèixer força l'ànima castellana per a no creure que de cop i volta les coses s'hàn d'endegar pel camí recíe en un afer tan trascendental i apassionat com és el de la nostra llibertat. No he confiat mai en què, per molt republicans que s'anomenin els homes que han de dirigir la nova Espanya, arribin a tolerar que sien satisfets els nostres anhels. Faig honroses excepcions al cap de les quals he de posar noms tan selectes com els de Manuel Azàña i Lluís Bello, homes que han demostrat un veritable desig de resoldre discretament, al menys, una mínima part del problema. Hi ha, però, en canvi una nombrosa majoria atacada dels mateixos prejudicis que en temps de la monarquia eren explotats per a entrebancar la concessió de les autonomies.

Avui mateix cau en les meves mans el darrer número de *Luz*, publicació madrilenya anomenada pomposament «Diario de la República», i en comentar el debat de l'Estatut després d'elogiar el discurs del senyor Sánchez Roman, escriu: «Las palabras del señor Hurtado sonaron con el acento inconfundible del viejo tradicionalismo: toda la aportación de razonamientos, todos los resortes jugados, toda la fraseología i, en primer término, los toques sentimentales de que hizo gala, corresponden sin atenuaciones ni alifios a la ideología tradicionalista.» I encara més explícit és aquest altre paràgraf: «Lamentable—y lamentado—es que, siendo este, reconocidamente, el significado de la actitud catalana, las circunstancias en que se encuentra situado el problema hagan adoptar, por parte de la mayoría parlamentaria de izquierdas, una conducta de transigencia, y caminar hacia la concesión de una autonomía.»

Us heu adonat de tota la maligna intenció que tenen aquestes ratilles? «Alerta! —sembla que cridin—Alerta! Aneu a concedir l'autonomia, la nefanda autonomia a Catalunya! I ja sabeu el que això representa!» Igual que s'escrivia trenta, vint, deu, cinc anys enrera en periòdics clarament monàrquics. Creuen de bona fe els directores de *Luz* que tenen dret a posar sota el títol un rètol inflat q e digui: «Diario de la República»? Saben que després de llançar uns comentaris tan suspespectes als monàrquics impugnadors de l'Estatut es revifaran i prendran nova embranzida esperonats per llur actitud tortuosa i subterrània.

Una vegada més cal demanar que tothom jugui net. A l'una banda hi ha d'haver els que senten la veritable democràcia i estimen la llibertat representades per la República. A l'altra els enemics d'aquests postulats en tots llurs aspectes. No hi poden haver limitacions ni s'han de consentir vaguetats absurdes i anacròniques. La llibertat, en el nostre cas, solament pot tenir una definició i ningú no ha de considerar-se autoritzat a atenuar-la ni a mixtificar-la.

Marçal Trilla i Rostoll

Llibres i revistes

Anuario General de España
(Baillly-Baillière—Riera)

Aquest és el títol d'una publicació genuïnament espanyola que des de fa 53 anys s'edita anualment i ofereix la millor ajuda per al desenvolupament de qualsevol activitat industrial, comercial o professional, essent no poques les cases que deuen llur engrandiment, en gran part, a aquest magnífic auxiliar.

Acaba d'aparèixer l'edició de 1932 i, resultat del molt que pot ajudar a contrarestar l'actual crisi, és tan sol·licitada que molt aviat quedarà esgotada l'edició.

Formen un exemplar complet quatre voluminosos tomos, amb un notable augment de pàgines sobre l'edició anterior, essent la impressió perfecta i clara i l'enquadernació suficientment

sòlida per a resistir el tracte a que són sotmesos aquesta classe de llibres, i contenen totes les dades del Comerç, Indústria, Professions, Element Oficial, ressenyes geogràfiques, estadístiques, vies de comunicació, etc., així com 54 mapes en colors, de totes les províncies i possessions d'Espanya, i una extensa Secció Estrangera amb senyes de tots els països del món, que per l'importància de llurs negocis, puguin interessar al comerç espanyol.

La Fremsa Comarcal

«El Eco de Badalona»

Amb motiu de la Festa Major de Badalona el setmanari «El Eco de Badalona» ha publicat un interessant número extraordinari avalat per prestigioses signatures i amb profusió de gravats.

Llegiu el DIARI DE MATARÓ

NOTES POLITIQUES

La delegació de la «Lliga Regionalista» a Mataró

Llegim a *Las Noticias*:
«Acaba de constituirse en Mataró, bajo el nombre de Unió Catalana de Maró, adherida a la Lliga Regionalista, una entidad política, habiéndose formado la siguiente Junta directiva: Presidente, don Antonio Coll y Bres; vicepresidente, don Jaime Font Bigay; secretario, don Pedro Solá Sala; vicesecretario, don Francisco Cruzate Espiell; tesorero, don Francisco Majó Coll, y contador, don Pedro Peradejordi Pujol.»

ELS ESPORTS

El sopar-homenatge a Pere Bombardó constituí un èxit

Dissabte a la nit i conforme havíem anat anunciant es celebrà el sopar-homenatge amb que el Centre Excursionista Layetània i les entitats esportives de Mataró dedicaren al campió peninsular de salts d'alçada Pere Bombardó. L'acte es celebrà a la Fonda Mir, que serví el sopar molt acuradament.

Sense cap preàmbul direm que l'homenatge constituí un gran èxit. Una cinquantena de comensals s'asseguraren a la taula, i entre els quals hi havia representació de totes les entitats esportives de Mataró. A la presidència junt amb la senyora mare de l'homenajat i aquest, hi figuraven el senyor Esteve, primer tinent d'alcalde, en representació de l'Alcaldia, el President de la Federació Catalana d'Atletisme senyor Roca, el seleccionador senyor Meléndez, i el conegut redactor esportiu de «La Publicitat» senyor Santillana. També hi havien els dirigents del Layetània senyors Mas i Cuni.

El senyor Esteve feu ofrena de l'artística placa obsequi de l'Ajuntament i les entitats esportives a Pere Bombardó, amb sentides paraules i en mig de grans aplaudiments. La placa que és un treball magnífic de la joieria Vicens Esteve porta la següent dedicatòria:

«L'Excm. Ajuntament i les entitats esportives de Mataró fan ofrena d'aquesta placa al digne esportiu Pere Bombardó i Serra amb motiu d'ésser el primer mataroní que ha assolit el títol de campió d'Espanya. Oesta portada a cap el dia 30 de juliol de 1932 a l'Estadi de Berazubi on restà campió de la prova de salts d'alçada.—Mataró, 20 d'agost de 1932»

Bombardó, emocionat, donà les gràcies, i digué que no li mancarà constància per a superar-se. Seguidament parlà el senyor Timoteu Mas, en nom del Centre Excursionista Layetània, fent l'elogi de Bombardó i l'amor que sempre ha sentit pel Layetània. Agraf en nom del cercle l'adhesió de tots els que han contribuït a l'èxit.

Es llegiren les adhesions del senyor Oliver, en nom de l'Unió Gimnàstica de Badalona, del regidor d'Acció Catalana senyor Jaume Recoder, del senyor

CRONICA LITERARIA

La flama del nostre lirisme romàntic

Dels poetes que, com Guimerà o Verdaguier, han encarnat tota la unitat racial del seu poble, és difícil dir-ne quelcom després d'uns anys de la seva mort, gràvida de necrologies extenses i de referències documentades. Guimerà, a més, tingué la sort que els seus dos prologuistes, l'Ixart i En Vis, realitzessin magistrals estudis al llindar d'ambdós volums de poemes del nostre gran líric; estudis crítics on no és menys preat tan sols cap detall de fons, de matis, d'expressió o de pensament.

Tanmateix, aquesta maleixa copiositat d'anàlisi, convida a una síntesi rememorativa, de la qual en resulti la demostració de què Guimerà és, tant com un gran dramaturg, a l'ensems que un gran poeta dramàtic, un gran líric, un dels lírics més autènticament de qualitat que hagi tingut la nostra poesia, com afirmava sincerament i solemnement Josep Carner en un article publicat a *La Veu de Catalunya* bon temps abans de la mort de Guimerà.

Guimerà, en efecte, traçà en els seus versos els esbossos lírics del seu teatre; la seva intensitat emotiva, la seva força plàstica, fan passar «Indíbil i Mandoni», «Judit de Velp», per les estrofes abans que per l'escena. D'altres visions, com «Cleopatra» o com les paràfrasis bíbliques «Maria de Magdalena», «La dona adúltera», «Jael» o «Les ploraneres de Betània», resten només dins el clos estricte del poeta; però trobem una compensació paral·lela en el «Jesús de Nazaret» i en el «Jesús que torna».

Així també en la seva corda patriòtica, d'un caire negatiu (com diria Nicolau d'Ower, en la classificació de la seva «Perspectiva»). Guimerà manifesta la seva riquesa narrativa de colorit, la seva fàcil hipèrbola, el seu prompte i extraordinari patetisme (recordeu «Lo cap de Josep Moragas», «Poblet» o «En la mort de Joan II d'Aragó», on les imatges, d'un realisme cruent, arriben

al calfred), en formes que després podrien passar a l'escena, almenys monologades, sense cap esforç «Lo darrer plany d'En Claris» o «Mort d'En Jaume d'Urgell».

Ran mateix d'això, però, ja hi ha el camí de la musa popular, que ha trobat la companyia immediata de la música i, per ésser més nostre encara, de la sardana. «Amor és vida», «Blancaflor», «Lo Jepet i la Jepeta», «L'escala de la pomera»; els fragments lírics de «La santa espina», «Lo fill del rei» o «La reina vella», i les altres conegudes lletres musicals per Morera, en són una mostra.

Tanmateix, sobre aquesta deu de sentiment, Guimerà dreça tota la seva grandesa romàntica, en magnitud i en sfinament. En el primer aspecte, trobem des de la terbol o sa filosòfica d'«Agonia» o «Romialge», fins a l'alrevit simbolisme cosmològic del «Cant del diable», «Cant de la mort», «El gran moia», i sobretot de «L'any mij», pels versos de la qual batega tot el món en son darrer dia superat. En el segon aspecte, cal dir tan sols que al costat de les evocacions «De l'infantesa», «Als cinc anys», «Nit de nada» o «Records», hi ha les màximes exaltacions del romanticisme que coneixem a casa nostra: «La última carta» i «Serenata», on l'amor insatisfet, no sols no s'atura, ni es fon tan sols dintre la mort, sinó que s'hi fa sensible carnalment, en una mena de paroxisme suprem que la gran vibració del geni salva de terrejants impureses.

Per això, si a Guimerà poeta, el més verament romàntic (abans que Pagès de Puig) de la nostra Renaixença, li calgués un signe, diríem (com Maheu ho digué de Balguer) que «era flama»; flama que crida i crepita encara amb tendresa, amb violència, amb fumareig i fulgors, com una teiera immortal.

Octavi Saltor

(Prohibida la reproducció)

Joan Mola, del Grup Lleó XIII de la F. J. C., i del cost de l'homenajat el regidor senyor Ramón Cantó i del Centre Cultural de Mataró.

Per manca d'espai no podem donar com hauria estat el nostre gust un detall dels parlaments que es pronunciarren, ja que foren nombrosíssims. Parlaren els senyors Roca, Meléndez i Santillana, i un representant de cada una de les entitats allà presents. També ho feren alguns particulars, els redactors esportius del DIARI DE MATARÓ i el del *Pensament Maridà*, senyor Soler. Tothom tingué frases d'entusiasme per a Bombardó i per l'atletisme. En el curs del sopar, i avalada per paraules del regidor senyor Esteve, sortí l'iniciativa per a que les entitats esportives es dirigessin a l'Ajuntament per tal de que aquest en el proper pressupost destinar una quantitat per al foment de l'esport, i es pugui anar al muntatge d'una sala de gimnàstica, i més tard d'un camp de esports. És una iniciativa excel·lent, i

l'interès demostrat per l'Ajuntament en matèria d'esports motivà elogis per part de molts dels que parlaren. Fou dedicada, a petició d'un dels comensals, una gran ovació a la senyora mare de Pere Bombardó.

En conjunt, el sopar transcorregué dins un ambient de franca companyonia i amb molta animació. Eren prop de tres quarts de dues de la matinada quan l'acte es donà per acabat.

Una vegada més felicitem a Bombardó i al Centre Excursionista Layetània, boi desijant-li que acíes com aquest es puguin repetir sovint.

Witt

Futbol

Camp de l'Iuro

A profit de la Mutual Esportiva Badalona, 1 - Iuro, 2

Aquest partit, jugat ahir a la tarda, fou a profit de la Mutual Esportiva. El públic no hi concorregué com era d'es-

Quan vingui a Barcelona

no oblidis fer-nos una visita, que sempre serà profitosa per a vostè. Poder admirar nostres exposicions als aparadors i obtenir un gran benefici, amb les compres que faci.

Recordi sempre nostres seccions de

Llaneria, Sederia, Teixits de cotó, Roba blanca, Mocadors, Rellotgeria, Bisuteria, Marroquineria, Perfumeria, Guants, Paraigües, Pisa i cristall, Confeccions, Sastreria per a senyora, senyor i nens, Camiseria, Confeccions, Gèneres de punt, Sabateria, Sombreria, Articles per a viatge, Tapisseria, Mantes, Alfombres, Matalasseria, Ornaments per al culte, Banderes, Penons, Brodats artístics. Orfebreria, Imatges, Joguines, etc., etc.

MAGATZEMS JORBA

Plaça i carrer Santa Anna (tocant a la P. Catalunya)

BARCELONA

El 1.º de setembre començament de curs a la

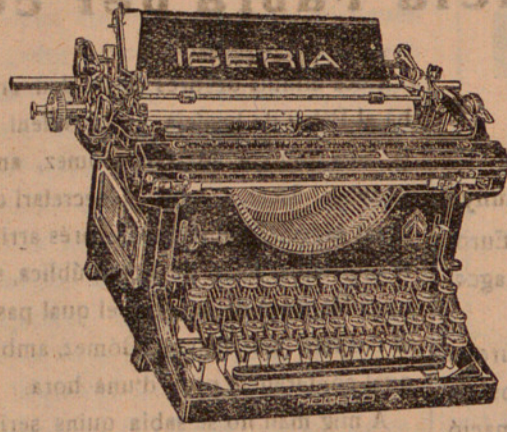
Academia de Tall i Confecció SISTEMA "ROCOSA"

Hores: Tarda, de 2'30 a 6'30 — Nit, de 7'30 a 9'30

Directora: CECÍLIA NOZAL ORDOÑEZ

Carrer de Sant Francesc d'Assís, 19 MATARÓ

Màquines d'escriure

Màquines de totes marques, reconstruïdes i de ocasió

Venda a terminis

Reparacions amb utilatge modern apropiat per aquesta mena de treball

LLOGUER DE MÀQUINES

ABONAMENTS DE NETEJA I CONSERVACIÓ

Genar Parull Renter

Argüelles, 34 MATARÓ Telèfon 362

Lave vos cabellos

CON "MEDUSA" JABON DE PETROLIO, perfumado y los tendrá fuertes y firmes. Evita la caída, Destruye la caspa

Tubo 2'50 y 4pts.

De venda en farmàcies, perfumeries i drogueries, o a l'exclusiu distribuïdor per aquesta plaça i comarca:

JOSEP CASTANY

MERCERIA

Rambla Mendizábal, 47 MATARÓ

BIBLIOTEQUES PÚBLIQUES

De la Societat IRIS (Melcior de Palau, 25): Oberta els dies feiners del dilluns al divendres, de 7 a 10 de la nit; dissabtes i dies festius de 5 a 8 del vespre.

De la Societat ATENEU (Melcior de Palau, 3): Horari: Dies feiners, de 8 a 10 de la nit; dissabtes de 4 a 7 de la tarda i de 9 a 11 de la nit i diumenges i dies festius, de 11 a 1 del matí i de 5 a 8 del vespre.

De la CAIXA D'ESTALVIS (Carrer d'En Palau, 18): Hores de lectura: Dies feiners, del dilluns al dissabte, de onze a una del matí i de dos quarts de 6 a dos quarts de nou del vespre. Resta tancada els diumenges i festius.

TALLER DE LAMPISTERIA: F. GELMÀ

ofereix al públic el seu nou domicili FERMÍ GALAN, 467

així com també s'ofereix en tots els serveis del ram

MATARÓ

Tinc encàrrec de vendre

a Arenys de Mar, una finca rústega, 8 quarteres regadiu i 6 secà aigua pròpia, 700 arbres fruiters, casa esplèndida. Es donarà a bon preu.

També veng, a bon preu, casa carrer Argüelles.

Raó: Santa Teresa, 29.

Llegiu el DIARI DE MATARÓ

Esplèndid local

gran, ben situat, a propòsit per a fonda, es lloga en bones condicions. Podrà adquirir-se també el mobiliari i utensilis necessaris.

Raó: J. Julià, Tetuan, 75.—Mataró.

ANUARIO GENERAL DE ESPAÑA

(Bailly-Baillière - Riera)

EDICIÓN 1931

Datos oficiales del Gobierno Provisional de la República, en Madrid y Capitales principales

4 TOMOS 4

MÁS DE 8.600 PÁGINAS

MÁS DE TRES MILLONES DE DATOS

54 MAPAS EN COLORES

de las Provincias y Posesiones de España

TODO EL COMERCIO, INDUSTRIA, PROFESIONES, ETC. SE ENCUENTRAN EN ESTA OBRA SECCIÓN EXTRANJERA

Precio de un ejemplar completo: CIENTO PESETAS (cinco de portes en toda España)

EL ANUNCIO EN EL ANUARIO NO GOSTARÁ POCO Y LE PRODUCIRÁ MUCHO

Anuarios Bailly-Baillière y Riera Reunidos, S. A. Enrique Granada, 60 y 66 - BARCELONA

Casa per a llogar

Fermí, Galan, 304, casa de planta baixa i dos pisos, cambra de bany i jardí gran i assolellat.

Raó: Mossen Jacint Verdaguer, 32.

Pagesos!!

Urgeix, per assumptes de família, vendre casa molt gran i en bon estat, amb darreres propis per a l'ofici.

Raó: Administració del DIARI.

DIARI DE MATARÓ

Es troba de venda en els llocs següents

- Llibreria Minerva . . . Barcelona, 13
- Tria i Tarragó . . . Rambla, 28
- Llibreria H. Abadal . . . Riera, 48
- Llibreria Catòlica . . . Santa Maria, 10
- Llibreria Iluro . . . Riera, 40

Débiles Elíxir Gallol de Vida y Juventud

LA RECONSTRUCTORA AMERICANA

Casa dedicada a les

Reparacions i neteja de les màquines d'escriure per difícils i delicades que siguin - Abonaments de neteja i conservació

La neteja de les màquines d'escriure és el factor principal pel seu bon funcionament i conservació.

PERE PARRA

Goya, 10 - Tel. 72482

Barcelona

Lloguer de màquines de 10 a 30 pes. al mes.

La casa que compta amb més abonats a Barcelona i a Mataró per realitzar els seus treballs amb tota cura i absoluta garantia.

SERVEI A DOMICILI